

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de Vaste Commissie voor Economische Zaken
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum 12 januari 2017
Onderwerp Schriftelijke Inbreng voor Ronde Tafelgesprek 17 januari 2017

Geachte Commissie,

Een brede coalitie bestaande uit Energie-Nederland, VEMW, FME, UNETO-VNI, LTO Glaskracht en VOEG stuurde u op 14 december 2016 een brief met een oproep de Wet VET voortvarend te behandelen. Deze organisaties vertegenwoordigen een groot aantal bedrijven die voor zichzelf een rol in zien in de transitie en zich gesteund voelen door de Energieagenda, waarin het scheppen van voorwaarden voor innovatie een belangrijk uitgangspunt is. Deze brief is een bondige samenvatting daarvan en bedoeld als inbreng voor het Ronde Tafelgesprek op 17 januari aanstaande.

Wet VET is noodzakelijk voor de energietransitie

- Tal van producten en diensten ten behoeve van de energietransitie zijn en worden door bedrijven ontwikkeld.
- In de Energieagenda is het scheppen van voorwaarden voor innovatie een belangrijk uitgangspunt.
- Het Wetsvoorstel is noodzakelijk om de energietransitie niet af te remmen.
- Netbeheerders, netwerkbedrijven en marktpartijen waaronder energieleveranciers zijn van elkaar afhankelijk. Een goede samenwerking en een goed samenspel is essentieel. Dit vraagt om een heldere afbakening van het domein van netbeheer en netwerkbedrijven ten opzichte van de markt ook om te voorkomen dat met behulp van publiek geld commerciële activiteiten worden ontplooid.

Afbakening domein netwerkbedrijven moet helder

- De toevoeging van een limitatieve opsomming in de wet van het type activiteiten dat door netwerkbedrijven uitgevoerd mag worden is grote verbetering ten opzichte van de huidige E&G wet
- De limitatieve opsomming dient nader verduidelijkt te worden om de ACM voldoende handvaten te geven. Flexibiliteitsdiensten behoren in dat domein zeker niet thuis. Dit moet de wet helder maken.
- Netbeheerders moeten in bepaalde gevallen flexibiliteitsdiensten kunnen inzetten als alternatief voor netverzwaring. Echter, het is dan cruciaal dat de netbeheerder verplicht wordt om deze flexibiliteitsdiensten in te kopen op de markt.
- De Memorie van Toelichting doet hier en daar, zeker ook in vergelijking met de consultatieversie, afbreuk aan de gewenste duidelijkheid. Bijvoorbeeld de suggestie dat netwerkbedrijven ook activiteiten kunnen verrichten achter de meter. Dit is typisch een marktactiviteit en daarom onwenselijk.

Publiek geld van netbeheerders mag niet worden ingezet voor commerciële activiteiten

- Bedrijven ervaren dat zij niet kunnen concurreren met diensten die – vaak in concurrerende offertes *onder de kostprijs* – (indirect) worden gefinancierd uit de gereguleerde inkomsten die via de netbeheerder binnenkomen bij de netwerkgroepen.
- Het Wetsvoorstel legt bevoordeling door de netbeheerder aan banden. Echter, niet alle vormen van bevoordeling zijn uitgesloten. Bedrijfswinsten van netbeheerders via holdingconstructies kunnen worden gebruikt voor (verliezen bij) commerciële activiteiten van netwerkbedrijven. Deze marktverstoring hindert nieuwe marktinitiatieven. Bovendien betalen consumenten zo mee aan activiteiten buiten het publiek

domein. Juist om de ACM een kans te geven om dit type activiteiten tegen te gaan is het noodzakelijk te bepalen dat ook "indirecte" bevoordeling niet is toegestaan.

Financiële transparantie voorkomt kruisfinanciering tussen netbeheerder en netwerkbedrijven

- De huidige Elektriciteitswet 1998 en Gaswet bevatten eisen over financiële transparantie, die zijn gericht op de *netbeheerder*. Daarin is voorzien in een verplichting tot het voeren van een afzonderlijke boekhouding en deze te publiceren. Slechts één netbeheerder geeft invulling aan die eis. Alle andere netbeheerders verschuilen zich achter de stelling dat de desbetreffende bepalingen onduidelijk zijn.
- Het Wetsvoorstel bevat géén aanvullende eisen voor de financiële transparantie van de *netwerkbedrijven*. Toezichthouder ACM heeft daardoor onvoldoende instrumenten om te controleren of netwerkbedrijven de markt verstoren met hun activiteiten en/of de klant via de nettarieven betaalt voor iets waar hij niet van profiteert en/of de klant ongemerkt financieel bijdraagt aan (risicovolle) projecten van netwerkbedrijven.
- Er dient volledige openbaarheid te zijn over het directe en indirecte gebruik van publieke middelen. Daarom zou het wetsvoorstel helder moet voorschrijven dat zowel netbeheerders als netwerkbedrijven een gescheiden boekhouding voeren en dat deze openbaar is.

Experimentenregeling biedt voldoende mogelijkheden

- Het wetsvoorstel bevat een experimentenregeling die het mogelijk maakt dat netbeheerders, netwerkbedrijven, installateurs en leveranciers kunnen meedoen aan experimenten die noodzakelijk zijn voor de energietransitie. Juist omdat een experimentenregeling ook risico's heeft voor markverstoring (zie de uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets van ACM) is het van belang de voorgestelde regeling in het wetsvoorstel zo te houden en dus zeker niet te verruimen.

Uitkleden enkelvoudige storingsreserve zet betrouwbaarheid hoogspanningsnet onder druk

- Het principe van de enkelvoudige storingsreserve zorgt er op dit moment voor dat het elektriciteitsnet voldoende robuust wordt aangelegd én bedreven.
- De minister stelt nu voor om uitzonderingen op dit principe toe te gaan staan en het toezicht hierop over te hevelen van de toezichthouder naar de minister. Wij pleiten ervoor uitzonderingen te laten toetsen door de ACM. Alleen op die manier is onafhankelijk toezicht door de ACM en inspraak voor gebruikers mogelijk.

Netverliezen gas in nettarieven

Met het stranden van het wetsvoorstel STROOM ontbreekt nog altijd de wettelijke basis om de netverliezen gas aan de regionale netbeheerders toe te wijzen.. Het is daarom heel goed dat het Wetsvoorstel hiervoor alsnog een wettelijke basis realiseert. Daarmee normaliseert de positie van de leveranciers op dit punt en wordt gelijk aan de situatie bij elektriciteit.

Kort samengevat: Het Wetsvoorstel is noodzakelijk om de energietransitie te ondersteunen en versnellen. Daarom verzoeken wij u dringend om het Wetsvoorstel voortvarend en in ieder geval vóór het verkiezingsreces te behandelen en in stemming te brengen. Aanscherpingen op het gebied van taakafbakening met toevoeging van "indirecte" bevoordeling van netwerkbedrijven en transparantie verzekert dat netwerkbedrijven niet onder de kostprijs en dus ten koste van marktpartijen opereren. Ik licht deze punten graag toe tijdens het Ronde Tafelgesprek.

Met vriendelijke groet,

Medy van der Laan
Voorzitter Vereniging Energie Nederland